

Пам'ятайте
про
Україну!СВОБОДА
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИКSVOBODA
UKRAINIAN DAILYРедакция і Адміністрація:
"Svoboda"
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
(201) 434-3036
УНСоюз: (201) 451-2200

РІК ХС. Ч. 185.

ДЖЕРЗІ СІТІ І НЬО ЙОРК. СВОБОДА, ЧЕТВЕР, 29-го ВЕРЕСНЯ 1983

ЦЕНТІВ 25 CENTS

JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, SEPTEMBER 29, 1983

No. 185.

VOL. XC.

В ІРВІНГТОНІ

ВШАНУВАЛИ НТШ

ЗАДЕКЛАРОВАНО 30,000 ДОЛ.

Ірвінгтон, Н.Дж. (І.Х.) — «Маю велику честь і приємність, як голова місцевого Ювілейного комітету, відкривати це зібрання свято — бенкет-зустріч в честь нашої найстаршої української наукової установи, яку організували українські соборники, патріоти-науковці в 1873 році у Львові і назвали її ім'я «Наукового Товариства ім. Шевченка»», сказав проф. Михайло Цяпка, відкриваючи цей бенкет в Ірвінгтоні в суботу, 17-го вересня ц.р.

Слід вказати на слова д-ра Ярослава Палоха, що «гордістю НТШ є започаткована ще в 1947 році в Мюнхені капітальна праця над першою енциклопедією українознавства, в якій проведено 35 років взяло участь 250 науковців під незмінним проводом проф. Володимира Кубійовича і що уже 11 томів цієї Енциклопедії вийшли в українській мові і два величезні томи, які об'єднують 2,600 сторінок книги великого формату, появились старанням Українського На-

родного Союзу в мові англійській... Ця енциклопедія є одним із найцінніших документів осягів нашої еміграційної України».

Присутні на бенкеті біля 140 осіб мали змогу вислухати промову голови НТШ д-ра Я. Палоха, який вживав громаду підтримувати всі українські наукові установи.

У мистецькій частині виступили піаністка Дарія Каранович і соліст-бандурист Роман Левинський.

Імпрезою вміло провів д-р Степан Ворон. Присутні гості виявили повне розуміння для потреб і праці НТШ, чого висловом є загальна сума пожертв — понад 30,000 доларів. Організаційний комітет, зложений із 18-ох осіб під проводом проф. М. Цяпки, провів успішну працю і за це належить йому окреме призначення. Почесний Комітет включав представників всіх місцевих українських церков та членів Управи НТШ, які замешкують на терені Нью Джерзі.

Відбудеться XIV Конгрес КУК

Вінніпег, Канада. — Від п'ятниці, 7-го до понеділка, 10-го жовтня ц.р., тут у готелі Вестін відбуватиметься XIV Конгрес Комітету Українців Канади (КУК) під керівництвом «Шануймо минуле за краще майбутнє!».

Регістрація делегатів і гостей на Конгрес розпочнеться в п'ятницю о год. 1-й по полудні до 10-ї вечора. Раніше о год. 10:30 рано буде пресова конференція для української та іншої преси з основними інформаціями про Конгрес та завдання КУК. О год. 8-ї вечора президент КУК Іван Новосад відкриє формально XIV Конгрес і після внесення прапорів, відспівання національних гімнів, українського і канадського, та проведення молитви, президент КУК виголосить привітальне слово. Перед вибором президії і привітання представників провінцій, міст, відділу КУК і організації, буде вшановано жертви Великого голоду в Україні.

В суботу, 8-го жовтня о год. 8:30 рано делегації складуть вінок перед пам'ятником Т.Шевченка, а потім до год. 2-ї по полудні звітуватимуть ексекутивний директор і голови комісії, буде виголошена промова доповіді тощо.

Після перерви на обід відбудеться референція поінформують присутніх про провінційні двомовні школи, Шевченківську Фундацію та інші важливі справи. О год. 6:30 вечора відбудеться конгресовий бенкет.

В неділю, 9-го жовтня рано: маніфестація для вшанування пам'яті жертв голоду; участь в Богослуженнях і в працях комісії до год. 1-ї по полудні. В цей годині розпочнеться збірка на площі св. Павла (Кеннеді і Елліс авеню); похід до будинку легіслятури; спільна Панахида; слово українських церковних ієрархів, представників урядів і прочитання прокламацій. О год. 4-ї доповіді. Вечором о год. 8:30 — інсценізація драматичного гуртка «Заграв».

В понеділок, 10-го жовтня, звіт: Суспільної Служби України, Канадської і Української Іміграційної Служби, Комітету Українців Канади; звідомлення Номінаційної комісії, вибір керівних органів КУК, обід з доповіддю судді В.Тарнопольського, інсталяція новообраного проводу КУК, вручення шевченківських медалей, молитва і закриття конгресу знову ж таки національними славнями.

Владика Стефан посвятив землю під будову

Українського Національного Пам'ятника-Мавзолея у Вашингтоні

Владика Стефан (перший справа) зрушує землю під будову Пам'ятника.

Вашінгтон. — В суботу, 10-го вересня ц.р., Митрополит Української Католицької Церкви в ЗСА Стефан Судик посвятив землю та зрушив першу лопату посвяченого ґрунту тут під будову Українського Національного Пам'ятника-Мавзолея у Вашингтоні.

Церемонія посвячення землі розпочалась точно о

годині 11-ї ранні, коли Митрополит Стефан, в супроводі священників католицької та православної Церков, увійшов на площу Українського Національного Пам'ятника-Мавзолея, де вже чекало зібране численне українське громадянство, представники українських і аме-

Уряд УНР висловив співчуття

Південній Кореї

Нью Йорк, Н.Й. (УІБ). — З приводу трагедії, яку Південна Корея переживає ще досі після втрати її літака із 269-ма пасажирами, Уряд УНРеспубліки в ексилі висловив найглибше співчуття корейському генеральному консулові та директорові представництва Корейських повітряних шляхів (КАЛ), інформуючи їх про сучасний стан в Україні та її вагу в політич-

ному, економічному й стратегічному розумінні як незалежної держави у майбутньому.

В листах також згадано про різні злочини Москви в минулому, зокрема Великий голод в Україні в 1932-33 роках. Уряд УНР сугерує, щоб справу збитого літака віддали до розгляду Міжнародному судовісправедливості в Гаазі.

Сповідьниці процес відібрання громадянства від С. Ковальчука

Філадельфія, Па. — Газета «Філадельфія Інквайрер» помістила коротку інформацію про те, що суддя Джон П. Фуллан, який зарядив був відібрання американського громадянства від Сергія Ковальчука, українця і мешканця Філадельфії, якого свідки і урядові речники у Советському Союзі обвинувачували у співпраці з нацистами під час Другої світової війни, сповідь про процес і дасть можливість С. Ковальчукові, згідно його адвокатів, внести відклик до вищої судової інстанції.

В липні ц.р. суддя Фуллан зарядив був започаткувати процес депортації 62-річного С. Ковальчука з тієї причини, що він, отримуючи американське громадянство, не сказав правди про своє минуле. Тепер Фуллан дозволив С. Ковальчукові, який заперечив усі висунені проти нього закиди про злочинство, на апеляцію рішення. При тому суддя позитивно висловився про особистість Ковальчука кажучи, що він від 1949 року, тобто від приїзду до ЗСА, веде спокійне і мирне життя і не становить жадної загрози для спільноти.

Вийшов другий збірник

абсолютів УЕВШ

Блумінгтон, Інд. (М. Бойко). — З метою зібрати матеріали до майбутнього випрацювання на тему українського високого шкільництва на еміграції, в 1980 році виникла думка зібрати все можливе про Українську Економічну Вищу Школу (УЕВШ) з д-ром Шумедлоу. Ця стаття інж. А. Качора, п.н. «Як став студентом УЕВШ?» В розділі «Бібліографія — студентської документації» описано чотири дисертації абсолютів. Кілька сторінок висвітлюють, показують та резюмують англійською мовою закінчення не скромне видання.

Зелена школа була в цьому, що вона перша почала навчати українську мову, а через курси перейшло біля 500 молодих людей. Вона також дала змогу продовжити, або закінчити студії біля 50 особам, які перервали їх у наслідок війни.

Число 2-ге з серії «Біографія та спогади» п.н. «Рідна

висока школа на чужині», 128 ст., видане коштом Марії Кропотко. На його зміст складаються статті: св. п. Ілля Витанович «Соціально-економічні ідеї галицької України на переломі XIX-XX віків», «Інтерв'ю УЕВШ з д-ром Шумедлоу» Ця стаття інж. А. Качора, п.н. «Як став студентом УЕВШ?» В розділі «Бібліографія — студентської документації» описано чотири дисертації абсолютів. Кілька сторінок висвітлюють, показують та резюмують англійською мовою закінчення не скромне видання.

Ціна чисел 1 і 2 по 6 дол. Замовляти слід у: UEVS, 307 N. Overhill Dr., Bloomington, Ind., 47401.

Гельсінкська група критикує Кубу

Вашінгтон. — Американська Гельсінкська група прав людини, відділ в Нью Йорку, повідомила, що щонайменше 250 політичних в'язнів, засуджених на довгі терміни, перебувають у в'язницях Куби в «жахливих умовах», а понад 2,000 ко-

лишніх в'язнів «животють як парії в кубинському суспільстві, позбавлені приличної праці та пошани, які мріють покинути Кубу».

Ньюйоркська група ствердила також, що кубинські в'язні, які відмовляються брати участь у реабілітаційних програмах, належать до найдовше ув'язнених серед каторжників усього світу. Багато з них тримають в тюрмах вже після того, як присуджений їм термін скінчився.

Заява також говорить, що на Кубі немає зовсім свободи слова та людських свобод взагалі, а відхилення від встановленого режимом способу життя суворо карається.

Уряд Куби, продовжуючи вперто переслідування групи людських прав, рішуче відмовляється американській групі людських прав перевірити стан прав людини на Кубі.

Заява також говорить, що таке різке поведіння з дисидентами на Кубі має на меті відібрати будь-яку опору іншим вступати в конфлікт з режимом, «відхилитися від ідеологічного курсу».

Називаючи поведінку з дисидентами «жахливими», заява вказує на долю кубинського поета Армандо Вальдеса, якого звільнили з тюрми після понад 20-річного ув'язнення тільки завдяки втручання Франції. Вальдес зараз, що він сидів у малій несприятливої камері без вікон, де горів була «дійсно пекельним катуванням» і де не було місяця навіть ворухнутися.

В ЛІВАНІ ПЕРЕМИР'Я ТРИВАЄ

Бейрут, Ливан. — Кілька годин після проголошення угоди про припинення вогню прем'єр-міністр Лівану Шафік аль-Ваззан зрезонував, щоб дати можливість утворити новий уряд Лівану з представників основних політичних і релігійних фракцій країни.

Президент Лівану Амін Гемасль відразу попросив прем'єр-міністра Ваззана і 10 міністрів його кабінету залишитися при повній владі аж до початку переговорів про національне примирення і до часу, коли «наш новий курс стане ясним», — повідомило державне агентство новин.

Перемир'я між ліванською армією і підтримуваним Сирією протирядовими групами мільйонів мусульманських друзів, палестинських партизанів і ліванських лівих, яке вступило в силу в неділю увечері, 25-го вересня, в основному зберігається всіма сторонами у всіх місцях, де продовжувалися тижні кипіли завзяті бої.

Офіційне джерело ліванського уряду повідомило, що члени групи ОН спостереження за виконанням перемир'я або французькі та

італійські, або інші частини міжнародних сил миру будуть уповноважені слідкувати за виконанням угоди про припинення вогню.

Тим часом високий американський представник заявив репортерам, що на вимогу ліванського уряду ЗСА можуть використати морську піхоту як символічну «присутність» поруч з ліванською армією поза межами Бейруту. Офіційний представник також сказав, що морська піхота може поширити свою «присутність», якщо ліванська армія отримає згоду воюючих фракцій на розміщення за межами столиці або в горах на південний схід.

Заявляючи, що він не бачить ширшої ролі для 1,600 воїнів Морської піхоти в даний час, американський представник сказав: «В той же час я не хочу прооруквати, що морська піхота в майбутньому залишиться на бейрутському летовищі».

Західні дипломати джерела говорять, що, прем'єр-міністр 58-літній Ваззан зрезонував згідно з угодою між Сирією і Ліваном про припинення вогню і переговори про національне примирення.

Мешканець Нью Джерзі

судить СССР

Ньюарк, Н.Дж. — Мешканець Нью Джерзі Феліно Байона подав справу в суд, оскаржуючи Советський Союз і Південнокорейську летувеску лінію в загинбелі своїх двох сестер, 29-літньої Аніти і 35-літньої Лілі, які летіли на південнокорейському літаку 1-го вересня через Сеул до Маніли на похорон свого батька і загинули разом із зстріленим советським військовим винищувачем корейським пасажирським літаком.

Стивен Ломбарді, правник, який веде справу Байона, заявив, що ця справа є однією з перших подібних справ після катастрофи з літаком. Байона вимагає 240 мільйонів відшкодування.

Ломбарді також сказав, що такі законні дії «смайже судним форумом, який забезпечує наше суспільство, де може бути повернуто будь-яке відшкодування жертвам цієї трагедії та тим які її пережили».

В обвинуваченні сказано, що Советський Союз «попавши з наміром навімисний акт задуманого і розрахованого злочину і вжив сильно переважуючу силу» в зістріленні неозброєного пасажирського літака.

Однак Ломбарді також сказав, що «покищо не відомо, що трапилось точно». Розслідування покаже винуватців загинбелі не тільки сестер Байона, але і загинбелі всіх інших 267 осіб на літаку.

У СВІТІ

ПРОТИУРЯДОВІ ПОВСТАНЦІ В АНГОЛІ заявили в понеділок, 26-го вересня, що їх сили за чотири дні боїв убили 137 урядових воїнів і 47 кубинців. У заяві, виданій в столиці Португалії Лісбоні, УНТА, Народний союз за повне визволення Анголі, також говориться про зістрілення одного літака типу МІГ-17 і одного гелікоптера та знищення 57-ох військових машин. УНТА подсе, що за цей час повстанські сили втратили 11 вбитих, 26 поранених і трьох пропавших безвісти. Бої повстанців з урядовими військами продовжуються в п'ятих провінціях Анголі.

ВУЛИЦІ СОВЕТСЬКОГО МІСТА ЛЕНІНГРАДУ залила вода в понеділок, 26-го вересня, як сильні вітри і бурхливе море підняли рівень води в річці Неві майже на шість футів на протязі кількох годин. Приморські райони і набережні рік і каналів були залиті водою, але міські власті, згідно з повідомленням офіційного агентства ТАСС, організували рятувальні роботи, і великих шкод не було. Як завжди при нещасних випадках, ТАСС не подало жадних подробиць стихійного лиха в Ленінграді. В столиці Латвії Ризі, другому великому порту над Балтицьким морем, морські хвилі також залили вулиці міста і були найбільшими за багато років.

РЕЧНИК ДЕРЖАВНОГО ДЕПАРТАМЕНТУ заявив у понеділок, 26-го вересня, що державний секретар Джордж Шулі висловив протест Советському Союзові і співчуття Південній Кореї з огляду на советську владу дозволити Південній Кореї бути репрезентованою при передачі рештків збитого советським винищувачем літака.

ВАЖКООЗБРОНА ПОЛІЦІЯ і патрулі британської армії проводили далі в понеділок, 26-го вересня, вилучення членів Ірландської Революційної Армії, які втекли з сильно охоронюваної тюрми Maze ще в неділю. Разом усіх втікачів було 38, але 17 були схоплені незабаром після втечі. Офіційні особи Лондону зарядили повне розслідування втечі 38-ох в'язнів серед багатьох днів з надзвичайно сильно охоронюваної тюрми, яка стала відомою на цілий світ голодовими страйками її в'язнів два роки тому.

В ПОНЕДІЛОК, 26-го вересня, советські представники передали представникам ЗСА і Японії рештки збитого советським військовим винищувачем південнокорейського пасажирського літака, вилучені советськими рятувальними загонами. Передачі були п'ять скриньок різних дрібних речей і частин обломків літака, але в списку передачі не були зазначені жадні тіла загинбелі. Більшість з 76-ох предметів, переданих советськими представниками, подібні до тих обломків, які знайшли і вилучили японські та американські рятувальні групи вздовж північних берегів Японії вже раніше.

А.ГРОМІКО ВІДКИДАЄ ПРОПОЗИЦІЮ РЕГЕНА

Москва, СССР. — Міністер закордонних справ Советського Союзу Андрей Громико заявив у вівторок, 27-го вересня, що «викривлені пропозиції про ядерну зброю середнього засягу, представлені ЗСА і їх партнерами, фактично блокують угоду в цьому питанні з СССР».

Хоч Громико не згадав пропозицій, які президент Роналд Реген представив у понеділок в ОН, заявив Громико здавався посередньою відповіддю на ініціативу президента Регена.

Інша реакція Москви була у формі коментарів, включаючи ТАСС, офіційне советське пресове агентство, які представили виступ президента Регена як «ту саму пропагандивну гру і нічого більше».

Громико зробив свої заяви на прийнятті в честь чехо-словацького міністра закордонних справ Богуслава Хвопкека.

Західні дипломати говорять, що пропущення в заяві Громико прямої згадки вис-

тупу президента Регена, може вказувати на те, що Советський Союз не має ще часу ґрунтовно проаналізувати виступ і не бажає відкласти його пропозиції офіційно без старанної перевірки.

Можливе і таке, що Громико не хотів розкривати змісту готової вже офіційної заяви, відкладаючи це на пізніший час.

Москва наполягає на тому, що рівність у кількості ядерних ракет в Європі існує, якщо числити советські ракети з одного боку та французькі і британські з другого.

Захід твердить, що французькі та британські 162 ракети є частиною власної оборони цих країн і не входять у склад загального арсеналу НАТО, і щоб встановити рівновагу ядерного озброєння в Європі потрібні нові американські ракети типу Першинг-2 і крилаті ракети, щоб вирівняти советське перевагу розміщення уже советських ракет типу СС-20.

ТАСС називає виступ

Президента ЗСА в ОН «звичайною брехнею»

Москва. — Советське пресове агентство ТАСС, яке тепер дуже скоро і гостро реагує на події в «капіталістичних» країнах, а особливо на заяві президента Роналда Регена чи його найближчих співробітників, піддала гострій критичній виступ Президента ЗСА на форумі Генеральної асамблеї Об'єднаних Націй у понеділок, 26-го вересня, назвавши його «демагогічною дезінформацією» і «звичайною брехнею».

Советські пропагандисти цинічно відкинули закид Р. Регена про смерть 269-ох пасажирів південнокорейського пасажирського літака зістріленого советськими військовими джетами, заявляючи, що «ціла афера з корейським літаком була провокацією Сі-Ай-Ей».

У передачі вечірніх новин на московському радіо, коментатор категорично відкинув усі закиди зроблені президентом Р. Регеном

в сторону СССР, особливо ті місії у яких говориться про поступчівність ЗСА і вперстві Москви у справах роззброєння, переговорів і редукції міжконтинентальної ядерної зброї.

Раніше генеральний секретар ЦК КПСС і голова Президії Верховної Ради СССР Юрій Андропов заявив, що американське посилення озброєння і збільшення оборонних бюджетів країн НАТО дуже погіршили загальну міжнародну ситуацію і поглибили напруження між «капіталістичним і соціалістичним світами». Андропов не торкався безпосередньо промови Р. Регена в ОН, але також не згадував про посилення зброєння Советського Союзу.

ТАСС, цинічною Андропова, заявив, що «Регенова політика грубої палії ще раз була зарепетована тим разом представникам народів світу на форумі ООН».

В АМЕРИЦІ

РУТ КАРТЕР-СТЕЙПЛТОН, 54-річна сестра колишнього президента Джиммі Картера, померла від хвороби рака у своєму домі в Гові Мілс, Північна Кароліна. Покійна як тільки довідалась про діагносту лікарів, з першого дня відмовилась від всякого лікарського втручання і не допускала навіть думки про будь-яку операцію. Р. Картер була баптисткою і багато часу присвячувала для церковних організацій. Речник колишнього президента Ден Лі заявив, що Джиммі Картер візьме участь у похоронах сестри.

ПІСЛЯ ВИСТУПУ БОЛГАРСЬКОГО ХОРУ в ньюйоркському Лінійному Центрі, один із його співаків 58-річний Здравко Манолов, помер від удару серця в своїй готельній кімнаті. Манолов співав в хорі від початку його заснування в 1967 році і його мрією було виступити за кордоном Болгарії, зокрема в З'єднаних Штатах Америки.

РЕЧНИКИ ЄШВА УНІВЕРСИТЕТУ планують запропонувати винагороду у висоті 250,000 доларів для особи чи осіб, які допоможуть жидівській спільноті в Нью Йорку, а зокрема поліції, відшукати і засудити злочинця, який вже четвертий раз стріляв з укриття з криса по перехожих. Жидівські чинники думають, що злочинець має антисемітські заміри. Раніше місто пропонувало 10,000 винагороду, а жидівський комітет 5,000. Винагороду 250,000 запропонували речники університету, а проголосити її мають д-р Ізраїль Міллер і голова Ради мужів довіря Герберт Тенер.

ПРЕЗИДЕНТ РОНАЛД РЕГЕН планує передати на руки лідерів обидвох палат Конгресу листа і заповісти їх, що Уряд не робитиме жадного потягнення в Лівані без їхнього порозуміння і не мінятиме статусу перебування там американських морських піхотинців, які у числі 1,600 осіб перебувають у Бейруті як частина міжнародного корпусу миру. Речник Білого Дому, заступник пресового секретаря Леррі Спікс заявив, що Адміністрація не порушуватиме закону про війну прийнятого Конгресом ще в 1973 році, маючи зрештою дозвіл Конгресу на перебування корпусу 18 місяців.

ФАРМЕРСЬКИЙ АЛЬМАНАХ, найстарше видання в ЗСА, яке видається переважно і доповнюється кожного року, перебачає скорі і гостру зиму в цьому році, тому й закликає домовласників належно приготуватися до зими і поправити усі вади в опівалій системі. Деякі метеорологи кажуть, що бували вже випадки, що альманах передбачав дуже акуратно кліматичні зміни і погоду, але траплялися також і помилки. В останніх трьох роках фармерський старий альманах у своїх прогнозах не переходив 75 відсотків своєї акуртності.

Всі, як один, до Вашингтону 2-го жовтня на маніфестацію проти московського геноциду!

СВОБОДА
Український щоденник
FOUNDED 1893
Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.
Subscription 1 year — \$40.00, 6 months — \$22.00, 3 months — \$12.00
UNA members \$1.25 a month. Change of address — \$1.00. Make check or money orders payable to "Svoboda".
Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda" • P.O. Box 348 • Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Туті дописи підписані авторами, не несуть відповідальності за зміст. Редакція застерігає собі право вилучати матеріали, які не відповідають інтересам газети. Незадоволені матеріали повертаються тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг. Допущені застережені коверти з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Пропонують перенести ОН з Нью Йорку

Один з побічних "продуктів" американсько-советського конфлікту, спричиненого советським знищенням південнокорейського літака, є кружляння офіційних і неофіційних натяків на адресу ОН, яким пропонують перенесення з Нью Йорку до Москви або деінде.

З Москви повідомляють, що часопис "Советская Россия" виступив дуже гостро проти Америки за те, що двоє губернаторів американських штатів — Маріо Квонз з Нью Йорку і Томас Кейн з Нью Джерзі, заборонили советській летунській фірмі Аерофлот приземлитися на летовищі у Нью Йорку з советським міністром закордонних справ А. Громиком, який був назначений головою советської делегації на щорічну сесію Генеральної Асамблеї ОН. Як звичайно, советські джерела не подали цього факту, що американський Уряд був запропонований, щоб Громико прибув на мілітарне летовище Мек'Гвайр Ейр Форс Бейз-в Нью Джерзі (летунська база в Нью Йорку ім. Мек'Гваера), де федеральний Уряд міг дати належну охорону для советського дипломата.

Від кількох років советська преса писала довгі репортажі про "труднощі" советської місії до ОН в Нью Йорку, натякаючи на те, що "було б краще, коли б осідок ОН був деінде, як у Нью Йорку".

Однак Советський Союз дуже мало або нічого не робить, щоб допомогти ОН перенести свій осідок до якоїсь іншої країни.

Ця дискусія у московській пресі була спричинена не тільки заборонаю Аерофлоту привезти Громика до Нью Йорку чи Нью Джерзі. Це була також реакція на виступ члена американської місії до ОН Чарльза М. Лікенштейна, який сказав, що члени ОН повинні подумати про перенесення осідку ОН до якоїсь іншої країни, якщо вони почують себе "небажаними" в Нью Йорку. Після злочину советів з корейським літаком певна частина американського народу напевно бажає собі, щоб ОН, де представники уряду СССР тепер грають першу скрипку та використовують трибуну ОН для своєї підірваної пропаганди, переселилися до іншої країни.

"Советская Россия" почала менторським тоном навчати Америку, пишучи, що ЗСА доказали перед цілим світом свою некомпетентність як державо-господар, відповідальна за осідок ОН... Вашингтон, мабуть, забув, що Нью Йорк не мусить бути осідком ОН назавжди і що гнів і куртуазія американських властей не досягають цього міжнародного форуму і його осідку".

У дальшому советська газета писала, що "минуло той час, коли ЗСА верховодили ОН і диктували свої умови". Згадуючи про бривство три роки тому в Нью Йорку радника кубинської місії Фелікса Гарсію Родрігеса та бурхливі демонстрації перед советським комплексом будинків у Глен Кові, Н. Й., згадана советська газета писала:

"Вирінає тепер легітимне питання, чи держава, яка не сповняє своїх зобов'язань та не руйнує на необхідні умови для участі закордонних представників в праці цієї поважної міжнародної організації, — чи така держава є відповідною для осідку Об'єднаних Націй?"

Якщо б Америка хотіла перенести всі негальності советської і сателітних місій при ОН, то біланс був би напевно в користь Америки, а не для СССР чи його комуністичних сателітів.

Щобільше, Америка вплачує понад 27 відсотків річного бюджету ОН, який вносить біля 750 мільйонів, то не важко догадатися, що б сталося з цією міжнародною організацією без американської фінансової та іншої допомоги, на яку Советський Союз ніколи не зможе спроститися.

Це в Москві знають дуже добре, і тому писанина про евентуальне перенесення ОН до іншої країни, як звичайно, є советською пропагандою.

ГРУПА АМЕРИКАНСЬКИХ БІЗНЕСМЕНІВ започаткувала збирання підписів під петицією, яка домагається недопущення спортсменів Советського Союзу до участі в Олімпійській грі, яка, як відомо, відбудеться наступного року у Каліфорнії. Відмова для Советського Союзу участі в Олімпіаді була б, на думку ініціаторів цієї акції, найкращим покаранням і засобом за зтримання військовими джетами південнокорейського пасажирського літака 1-го вересня ц.р., — заявив кореспондентам Дейвід В. Белсігер, керівник акції. Натомість президент організаційного комітету Олімпійських ігор в Каліфорнії Пітер Іберот заявив, що комітет не погодиться на таку рекомендацію, бо не можна, мовляв, карати спортсменів за політичні цілі чи дії їхніх урядів. Белсігер натомість відповів, що світ не повинен забувати 269 жертв советського морду і це для нього висхідна, щоб продовжувати започатковану акцію.

Коли перед роками ми зближались до берегів Америки, то задіяли в Статую Свободи складали приречення: причинитися до такої розбудови нашої одностайної української громади, вирощувати покоління в любові до української культури, українських традицій, в любові до правдивих ідеалів, непорушної підставою яких були дві спаяні істини — християнська і національна.

Тоді важливіші усього горіло в нас сильне і ширше бажання, немов молоді вєсна, — працювати для української справи і для української правди в самому нутрі української громади і поза нею — своїми виданнями, культурними і науковими здобутками, звертаючи увагу світу і вказуючи на її різноманітні засоби, на політичну ситуацію в Україні та на її окупанта гнобителя — червону Москву, доказуючи і переконуючи, що ми така ж важлива нація, як і всі інші у "народів вільних колі".

Проходили роки і чимало з того, що ми задумали тут вчинити, сповнилося, а багато чого — ні, але це вже така доля і дорога кожної еміграції, зокрема тієї, що на довгі роки відірвана від рідного материка.

І сьогодні, коли світом

Розлогі простори міста Лос Анджелес і його околиць не сприяють частим зустрічам людей, що мають спільні зацікавлення в окремих мистецтвах чи наукових дисциплінах.

Географічно-топографічні дані посприяють радше ізоляції творчих одиниць, ніж зближенню та взаємному багаточувствуванню у виміні думок. Наше ж релігійно-ідеологічно-політичне сектанство не тільки скріплює ці природні умови в користь атомізації відносно нечисельної громади, але просто виможливлює тривале існування чисто громадської ідеології, в якій всі без винятку почували б себе однаково рівними, потрібними і рідними.

Маріво Збруча й надалі затрує не тільки пенсіку старшого покоління, але й по-інерції прищеплюється і тим, що народилися вже в діаспорі. Ми схилимося до вишуканого Шевченківського роковини, для відзначення дат загальнонаціонального значення, як 22-го Січня чи 1-го Листопада, не так з почуття потреби єднання, як радше з причини неможливості від будь-якої "секти" відмовитися від цієї великої спадщини, без якої кожне окреме земляцтво чи ідеологічно-політичне середовище залишилося б тільки порожньою душиною без життєдайного зерна.

Усі ці невідрадані обставини наших поселень на Заході Америки, як і клопоти чисто приватної натури, спричинилися до того, що ми інтимно знайомство з мистецтвими осягами Надії Сомко відклали аж на десять років. Надія Сомко поселилася із своїм чоловіком Сергієм Макаренком — великим майстром порт-

рету й українського іконопису — це 1972 року в одній із дільниць великого Лос Анджелесу. Їхня життєва мандрівка й безсумнівно творча праця — це окрема тема для поважної монографії скитальства, небезпек, злиднів і тріумфів цього талановитого подружжя.

До ЗСА переїхало подружжя Макаренків з Аргентини 1960 року з поважним уже мистецтвими доробком і поселилися вони в Нью Йорку. На протязі того поселення обоє вони — разом і окремо — виставляли свої твори з повним успіхом по всіх більших містах Сходу ЗСА і Канади. Осяги пройшли десятиріччя своєї творчості Надія Сомко і Сергій Макаренко продемонстрували спільним альбомом мистецтв репродукцій 1971 року під покровом Східноєвропейського Інституту ім. В. Липинського.

На терені Лос Анджелесу творили наших мистців виставляючи у приміщенні Українського Культурного Осередку та православних церков. Осяги своєї мистецької творчості каліфорнійського періоду продемонструвала Надія Сомко окремим альбомом репродукцій образотворчого і скульптурного мистецтва, що з'явився в розподілі в другій половині 1983 року. (Видання 1981 року Асоціації Дітяч Української Культури, ЗСА). Всіх репродукцій — 34.

Працьовитість цієї жінки підняла гідна.

"Почуваю себе гріховно, — пояснив Надія, — коли день проходить безплідно".

Василь Сокол

У ТІ ДАЛЕКІ СТРАШНІ РОКИ...

(Уривки спогадів)

II.

Працюючи в редакції газети електромеханічного заводу, я мав офіційну картку на одержання в заводській крамничці певної кількості харчових продуктів. А в радіокомітеті був прикріплений до кращого розподільника. Причому він зовсім не був засекречений, як ніхто інший. Мистецтво, пригадує, на людській Катеринівській вулиці, вхід вільний, але купити можна лише по картці.

Постачання міського населення трималося на належному рівні. Це безсумнівно свідчило, що держава мала достатні харчові запаси для годування всіх людей, але сільське населення навівніше створенням голодом змушене було вижити тисячами, мільйонами. Політика божевільних? Змова злочинців? І те й інше, але мета існувала цілком реальна: зламати хребет українському хлібоборіві основі національної свідомості народу. А мета, як твердять божевільні і злочинці, виправдує засоби.

Інотемних журналістів приймали лише по містках; вони писали, що ніякого голоду в Україні не бачили — їх добре годували в міських ресторанах. Ні, їм не показували вимираючих сіл.

А мені випала гірка доля побачити одне з таких... Наприкінці весни 33-го року я побував у Вербіві, Балаклійського району на Харківщині. Цього разу не про робітничі кадри з села йшла мова, а про виконання колгоспами "першого найважливішого" державного завдання — хлібоздачі.

Які колгоспи? Який хліб? Який хлібоздача? Село тут було справді мертве. На вулицях лежали трупи померлих з голоду. Хати стояли з вибитими шибими, порожні. А в деяких двері й вікна були забиті нахвост дошками. В конторі колгоспу, мов після погрому, безладдя. Активісти комсомольці поведились, наче на

Любов Колесенська

У ВЕЛИКОМУ ЗМАГАННІ

продовжують струшувати різні трагедії — советське розбишанство в Афганістані, підірвані затії Москви в Середній Африці, советський злочин з південнокорейським літаком із 269 порожніми, і коли в багатьох країнах світу наявно переконуються про забриханість деспотичної кремлівської кліки, — усе це становить для нас нові нагоди виклики та нові завдання і можливості якраз з циклу тих, що їх колись ми задумували зробити, припливаючи до берегів Америки.

До цих нагод і завдань належить наша участь у всенародній Меморіальній маніфестації у неділю, 2-го жовтня, у Вашингтоні, щоб вшанувати пам'ять понад сім мільйонів українців, замучених Кремлем штучно зорганізованим ним голодом 50 років тому, щоб пригадати світові той неймовірний і непростимий злочин Москви супроти українського народу. Це дає також велику нагоду, щоб навіть у найбільш збайдужілих з-посеред нас оживити вогонь любови до свого народу і цим скріпити у наших земляків в Україні віру в триумф правди над злом і тиранією, в те, що

вони не самотні в своїй боротьбі. Заповіджена Меморіальна маніфестація у Вашингтоні 2-го жовтня, заплянована на те, щоб згадати самим і пригадати іншим Великий голод та його жертви і його причинників 50 років тому, відвідує нашу пам'ять про відносно недавній інший український подвиг в столиці Америки, пригадує вікопомну суботу 27-го червня 1964 року; коли 100-тисячна маса українців ішла святковим походом від пам'ятника "Батька своєї країни" Джорджа Вашингтона до пам'ятника геніального барда українського народу Тараса Шевченка.

Лунали промови, а поміж ними в тишу, яка залягла поміж народом, задивленим у Шевченка і голубе понад ним небо, впади слова колишнього командувача альянськими збройними силами під час Другої світової війни, 34-го з черги президента Америки Двайта Айзенгавера: "Щоб могли з успіхом принести світові мир з волею і справедливістю, ми мусимо збільшити наші спільні змагання, щоб люди по всьому світі здавали собі справу з того, що тільки у волі мож-

Петро Балей

ПРО МІСТЕЦТВО НАДІЇ СОМКО

Залишившись удома, живе Надія у власній домі резиденційної дільниці в ряді нічим незаметних типово каліфорнійських будинків хат. Відвідувача цієї зовнішньої скромної садиби зустрічає пара галасливих собак, а на порозі усміхається до вас доброзичливий господарин-домашня, яка своїм зовнішнім виглядом аж нічим не відрізняється від шанобливих парадальних сестриць.

Опинившись у вітальні, ви не знаєте, на чому спинити свій погляд: чи ж цілий музей кольоритної динаміки, мистецьких жанрів і форм розмаїтості тематики. Ваше перше враження від цієї безпрестійної в побуті жінки аж ніяк не гармонізує з вишлюком її творчого гоню до експресії, цього надхненного динамізму, що найяскравіше проявляється в її баталістичних картинах і скульптурах, як "Перемога гетьмана Виговського під Копотом", "Битва на Гіорах з половцями" чи "Слава переможцям" — олівна картина та її дублюват у бронзовій скульптурі, що зображує Джорджа Вашингтона в монументальній позі звитязця; вражає жасом кольоритність і динаміка виображень з історії козацької доби в таких картинах, як "Наступ", "У бітві", "Полковник Богун", "Слава Богдану Хмельницькому", "Бій під Кафкою" чи "В дозі на Січ". Вони послідовно найкращі зразки експресіоністичного стилю з героїкою доби романтизму, що так питомий монументальному мистецтву великих

полотен. В тематичному доборі талант Надії Сомко не знає обмежень. Її творча уява з однаковою любов'ю й темпераментом двічі розпостаті й події так з різних періодів української історії, як і сучасного побуту американського Заходу. Побіч скульптур — "Варяг" (керамічна глина); князі: Олег (глина), Ігор (бронза), Святослав (глина); козак: Мамай (бронза); Богдан Хмельницький (бронза); "Перемога" (групово композиція козацьких вершників — глина); "Запорожці" (глина); він бачить кобзарів-вершників, доводило джиги мусатів, Бафало-Біла (глина) та Джана Вейна в одній з його роль (бронза). Вражає тонкіше викинення і більша уважливості мистця до деталі в бронзових відливах, ніж в оригіналах з керамічної глини.

Із сюрреалістичного світу Голлівуду вибрала й намалювала Надія Сомко двоє акторів українського походження: Джека Пеленса в ролі Атлії і Майка Мазурі в ролі монгольського вершника в палаючому степу.

В натюрморті і в краєвиді Надія Сомко свобідно поєднує композиційний рисунок і кольорові контрасти в чисто експресіоністичному стилі, що нагадує львівську групу мистців школи О. Новаківського.

Природі то простору, в якому відбувається дія, на субто композиційний рисунок і кольорові контрасти в чисто експресіоністичному стилі, що нагадує львівську групу мистців школи О. Новаківського.

Природі то простору, в якому відбувається дія, на субто композиційний рисунок і кольорові контрасти в чисто експресіоністичному стилі, що нагадує львівську групу мистців школи О. Новаківського.

Природі то простору, в якому відбувається дія, на субто композиційний рисунок і кольорові контрасти в чисто експресіоністичному стилі, що нагадує львівську групу мистців школи О. Новаківського.

Природі то простору, в якому відбувається дія, на субто композиційний рисунок і кольорові контрасти в чисто експресіоністичному стилі, що нагадує львівську групу мистців школи О. Новаківського.

Природі то простору, в якому відбувається дія, на субто композиційний рисунок і кольорові контрасти в чисто експресіоністичному стилі, що нагадує львівську групу мистців школи О. Новаківського.

Природі то простору, в якому відбувається дія, на субто композиційний рисунок і кольорові контрасти в чисто експресіоністичному стилі, що нагадує львівську групу мистців школи О. Новаківського.

Природі то простору, в якому відбувається дія, на субто композиційний рисунок і кольорові контрасти в чисто експресіоністичному стилі, що нагадує львівську групу мистців школи О. Новаківського.

Природі то простору, в якому відбувається дія, на субто композиційний рисунок і кольорові контрасти в чисто експресіоністичному стилі, що нагадує львівську групу мистців школи О. Новаківського.

Природі то простору, в якому відбувається дія, на субто композиційний рисунок і кольорові контрасти в чисто експресіоністичному стилі, що нагадує львівську групу мистців школи О. Новаківського.

Природі то простору, в якому відбувається дія, на субто композиційний рисунок і кольорові контрасти в чисто експресіоністичному стилі, що нагадує львівську групу мистців школи О. Новаківського.

Природі то простору, в якому відбувається дія, на субто композиційний рисунок і кольорові контрасти в чисто експресіоністичному стилі, що нагадує львівську групу мистців школи О. Новаківського.

Природі то простору, в якому відбувається дія, на субто композиційний рисунок і кольорові контрасти в чисто експресіоністичному стилі, що нагадує львівську групу мистців школи О. Новаківського.

на знайти правильний шлях до людського поступу, шастя і самовиявлення. Шевченко жив цією правдою і її навчав".

А далше президент сказав: "Якщо б Шевченко жив сьогодні, він був би в першій лінії цього великого змагання".

Тоді, у той червневий день, з'єднані маси українського народу несли за собою до Шевченка промінні радості; тепер, у жовтні, нестимуть скорботну пам'ять і скаргу, щоб пригадати Америці і світові ту велику кривду, яку вони вчинили Україні і собі, зустрічавши мовчанкою найбільшій в доточасній історії народобичний злочин червоної Москви супроти найбільшої жертви — поневоленого нею українського народу. За те й вони до сьогодні покотують.

Від пропам'ятного червня 1964 року недовзі сповняється його 20-ті роковини. Проте ще й досі дзвінко лунають, проносяться до нас слова великого Президента Америки, що "ми мусимо збільшити наші спільні змагання...". Меморіальний день у Вашингтоні в неділю, 2-го жовтня, буде черговою ланкою у цьому великому змаганні. Його сила залежатиме від нашої масової участі.

Олексій Журба

Збили літак, ну то й що...?

Деякі пишуть наукові трактати, дослідження, дисертації — так це з великого розуму. Інші пишуть спомини, публікують своє листування з поважними політичними, державними та літературними діячами — так це, поперше, вони своїм залішком життя використовують для передачі грядучим поколінням свого життєвого досвіду, подруге — відкривають заслону деяких тасмичних великих миру сего.

Я пишу з великого здивування! Мені одразу заперечать: це, мовляв, не є пріклад для літературного шедевра. Але я одержимий власним здивуванням настільки, що це спонукає мене нехтувати індивідуальними висловами окремих пессимістів. І впевнено віддаю своє здивування паперові!

Отже до справи. Питання стосується злочасної історії з літаком. Суть діла виглядає так: летів собі літак, великий літак. Летів в означеному напрямі. Однак в небі відсутні різні повітряні знаки й вказівники. А якщо б вони й були, то вимаршило б погана — захмарило небо й хмари могли закрити певний знак. На борту літака були люди — багато людей, зі своїми радіоами, турботами й надіями, одне слово — життям. Мирно й безшумно проходив той лет і кожний з пасажирів у мріях забігав наперед, в кінець рейсу, де його чекали: неспівзвучна зустріч, заздалегідь плянована зміна життя, данноочікуване й виміряне кохання, — кожний жив у своїх ілюзіях.

І ось літак збивається з курсу. Ну, скажіть, одним думком, з чим таке не трапляється? Хто не збивався з вірного життєвого курсу, а потім доводилося мінити напрям, а багато хто до самої смерті йдуть не туди і йдуть, і йдуть і ніщо їх не заверне з цієї дороги.

Так от, збився з курсу літак; пілоти, як то водиться, помітили помилку і вже було збиратися змінити напрям, але не тут-то було!

Налетіли злі-чорні круки, інші літаки, та ракетно той літак і збили. Впав той літак у море-океан з усіма людьми. Та й прокотило море-стільки в нічому неповинних життів.

А чорні круки полетіли й своєму головному стражові прокаркали, що вони своє чорне діло виконали та й кинули у воду. І нагородив тоді головний крук своїх помічників блискавками й блискавками за "результат", і "буртєльність": дурнища-блискавки — нікому не потрібні, але блищать. А потім, все тихо, ш! Мов вороняча хата скраю, я бороню свій повітряний простір, щоб була "границя на замке".

Але збився в світлі галає! З усіх боків з обуренням понесли нарікання, осудження! Де людськість, гуманність, етика і просто порядність...? Загинули адже, невинні люди, діти...

Оце ж я підійшов до питання, яке примусило мене взятися за перо-папір. Питання, яке викликало моє здивування.

Бачив я й візок з трунами дітей, підірваних на вулицях села... Поруч, тримаючи віжки у худючій шкालі, понури йшов такий же погонич. Обом їм лежав неминучий шлях до могилки... Пізніше я бачив і туюмогилу — власне, велику яму геть за селом, куди звозили померлих з голоду...

Край села ми зупинилися. Голова показав: — Ото хата Семена Горішнього.

Звичайна простенька, зовсім не куркульська хата під соломомою. На подвір'ї порожньо — ні худоби, ні кішки, ні собаки.

Мене поставили під деревом, — наперед вишшов певно старший начальник цієї операції і дивіти гукнув: — Виходи! Здавайся!

Мовчання. Напружена тиша. Ще раз наказав здаватися. Мовчання. Гепсушники почали між собою радитися. Підійшов до них голова, шось сказав їм, глянувши на мене. Ті відійшли набік за сусідню хату. Голова наблизилися до воріт і гукнув:

— Семене! Кидай зброю. Нічого тобі не буде. Виходи. В цей час збоку сусіднього городу бачу — один з загону поповз до хати Горішнього. В ту ж мить відті прорухав постріл. Той схилився на ноги і почав тікати. Другого пострілу не пролунало. Голова довго сидів, сховавшись під тином, потім підвівся і гукнув:

— Семене, не стрійся. Давай поговоримо, вижди. Тут приїхав з города кореспондент...

— Що він надумав? — вжахнувся я. — Провокація, хотять виманити його... Мене підставляють під удар...

— То може, — від діла голова, — хочеш з нами поговорити. Що ж ти хочеш?

І тут з хати пролунав триповерховий прокльон відчаю:

— А йдіть ви всі... Живий не здамся!

Усі відійшли в безлюдне місце і почали радитися. Я не чув, про що мова йшла, тільки побачив, як уся група зі зброяю в руках розділилася і поодинокі стали оточувати хату Горішнього з обох боків. Через певний час почався обстріл хати. Оборонець відстрілювався. Коло оточення звукувалося. Постріли з хати лунали з різних вікон, потім з горнища. На якусь мить Семен припинив вогонь. Всі припинили в чеканні. Певне кінчилися патрони? І тут з двох боків спалахнула стрілянина... І пролунав постріл...

(Продовження буде)

Олексій Журба

Збили літак, ну то й що...?

Також, говорю я сам до себе, загинули люди, багато людей. Так, сталася несправедливість, антигуманність. Більш того — злочин. І мене радісно дивує оця активність, з якою високорозвинуті країни, демократичні країни, які пильнують збереження людських прав у світі, зреагували на факт порушення людської моралі, етики, мирності співіснування і людяності. Але мене здивувало, — хоч не радісно вже цей раз, — шось інше... Прощаче, говорю я їм, панове людинолюбів, а куди ж дивились ваші очі, коли по вказівці такого ж головного крука нищилися ціла країна — Україна? Це ж панове, не один літак?!

Вибачте, у відповідь вчувається мені, — тут важливий не тільки факт, але принципи... Вірю, а хіба тоді, 50 років тому, приїжділи були інші? Хіба ж вже дві тисячі років ми не живемо за принципом "Люби ближніх своїх". Хіба ж не та теза-заповідь лягла в основу "мирного співіснування" двох світів: вільного і "найвільнішого"? Так чому й у якому такому праву тоді "старший" навмисно й рафіновано не втопив у безодні морської, а вбив голодом, не сотні і не тисячі, а мільйони невинних людей дітей, старих, жінок. Де ж була тоді гуманність?

Зараз ви вимагаєте компенсацію за життя загублених людей, які поховані на дні океану; потрібне вибачення за ту люту помилку. І це добре.

Але чому панус мовчання про знищення мільйонів людей і яких людей? І тоді то не була помилка і не тимчасова примха родючої української ниви. То був злочин століття! Понад сім мільйонів жертв! Дехто каже: десять мільйонів, по-винних хіба тільки в тому, що вони були українські селяни

ФОНД НАГЛОЇ ПОТРЕБИ, СПИСОК Ч. 4 - 82

Віда. Прізвище, ім'я	Сума	Віда. Прізвище, ім'я	Сума
182 Дуткевич С.	\$4.00	237 Трешинський Р.	4.00
182 Бира Г.	2.00	240 Ван Гельдер С.	8.10
184 Дупій П.	9.72	245 Мартиненко С.	2.00
184 Кіфорі І.	2.00	245 Мартиненко М.	2.00
184 Кіфорі Дж.	2.00	245 Онуфрієв Е.	2.00
184 Сливка М.	6.30	245 Коропей В.	2.00
184 Сливка М.	6.30	245 Мартиненко М.	2.00
184 Червак Д.	2.90	245 Мартиненко С.	2.00
184 Червак В.	5.70	245 Слук С.	11.20
184 Сливка Г. Дж.	4.50	253 Михалишин А.	3.75
184 Сливка М. С.	4.50	253 Гаврильшин С.	6.30
184 Сливка Т.	3.80	253 Михалишин С.	3.00
184 Чирко Е. І.	3.50	253 Мисинин М.	5.70
194 Копач В.	8.70	253 Гаврильшин П.	5.10
194 Копач М.	8.70	257 Турянский Б.	13.20
194 Копач В.	7.20	257 Сильчак А.	4.00
194 Копач М.	7.20	257 Чарлес М. А.	7.50
194 Триловський В.	8.10	257 Малін Л.	3.75
194 Копач В.	5.00	257 Гира Г.	3.60
194 Копач М.	5.00	257 Стелмах Т.	6.90
194 Федюк А.	2.00	257 Гира М.	2.00
194 Когутяк М. Л.	8.70	259 Шафранський С. А.	5.40
194 Триловський В.	8.40	260 д-р С. Тимків	4.00
194 Кравець Г. С.	5.80	260 Тимків Т.	4.00
194 Боба Д. Е.	5.60	261 Стахнів А.	2.00
200 Білостоцький Д.	6.90	267 Гураль Дж. Т.	8.10
200 Білостоцький Т.	3.45	267 Гурман М.	3.75
200 Козольський Д.	2.00	270 Островський С.	2.00
204 Василь С. І.	11.40	270 Білик В.	2.00
204 Гладкий О.	7.80	270 Білик В.	2.00
209 Пригада Б.	3.60	270 Лосовський Г.	4.35
209 Кухта Н.	2.70	276 Коваль З.	6.60
212 Костів В. І.	3.30	276 Іванівський С. А.	2.00
219 Іванило Р.	2.00	276 Коваль Б.	4.00
219 Іванило Р.	3.00	276 Млинко І.	9.00
221 Чучук О.	2.00	276 Млинко В. Е.	11.60
221 Чучук О.	2.00	276 Млинко П. Г.	4.00
230 Кренчолова Д.	16.80	281 Довган І.	4.00
234 Кисенко Н.	4.00	281 Гаврилюк М.	4.00
234 Іванів І.	4.50	282 Богд Г. Д.	2.00
234 Пинковський М.	3.30	285 Скробач В.	3.00
234 Подільчук С.	2.25	285 Білок Н.	2.90
234 Подільчук М.	2.25	286 Сторочко Т.	2.00
237 Бродич П.	4.00	286 Сторочко Т.	2.00
237 Бродич А.	4.00		

Сума проголошених чеків \$ 425.67

Раніше проголошених 73,838.71

РАЗОМ \$74,264.38

ФОНД НАГЛОЇ ПОТРЕБИ, СПИСОК Ч. 5 - 82

Віда. Прізвище, ім'я	Сума	Віда. Прізвище, ім'я	Сума
290 Хома М.	\$3.45	327 Заричний З.	5.70
291 Напора Т. Е.	1.75	327 Курчак М.	5.60
292 Романов С.	1.50	337 Гелеманн М.	21.00
292 Романов С.	2.00	337 Гелеманн М.	8.10
292 Липицький Н.	2.00	337 Кострубак Р. Г.	6.30
292 Бойко Е.	32.88	346 Каміньський М.	3.00
292 Гладкий В.	10.50	346 Каміньський М.	3.00
292 Бойко Р.	2.00	346 Каміньський М.	4.00
292 Федак Е.	2.00	346 Комарницька А.	12.60
292 Федак Т.	2.00	349 Федорів А.	2.00
292 Рушницький І.	5.40	349 Ковальський І.	6.00
292 Липицький Н.	2.00	349 Бойко І.	6.00
292 Федак Н. Л.	2.00	349 Ковальський М.	4.20
292 Ласевич Д.	2.00	349 Костюк М.	3.30
293 Демичук І.	2.00	350 Маленко В. К.	5.30
295 Білецький І.	2.00	353 Савка П.	3.30
295 Малий А.	2.00	362 Петрик Ф.	2.55
301 Врублівський І.	2.00	367 Кантан А.	3.30
301 Врублівський П.	2.00	372 Ролкін А. Г.	4.00
301 Чернавський Р.	2.00	372 Ярема І.	4.20
301 Чернавський І.	4.00	372 Литвинський Ф.	6.90
301 Іванчук Е.	3.75	375 Кволик М.	10.50
301 Трусевич М.	3.75	379 Чучук С.	2.00
301 Іванчук В.	7.20	379 Чучук С.	2.00
301 Чернявський І.	5.80	385 Сутте О. І.	3.00
301 Чернявський П.	5.00	385 Мандик І.	3.00
301 Натрий М.	4.50	385 Мандик І.	3.00
307 Досій Д.	5.10	385 Сутте Д. І.	3.00
304 Войчак Г.	6.00	385 Мандик І.	3.00
307 Болуч М.	10.50	385 Мандик І.	3.00
307 Болуч Д. А.	5.20	385 Мандик І.	3.00
307 Болуч С. Д.	2.70	385 Сутте О. І.	4.00
307 Болуч К. А.	2.70	385 Мандик І.	4.00
307 Болуч М. М.	2.70	385 Ванелко Г.	6.00
307 Болуч М. М.	2.55	385 Мандик І.	6.00
307 Комар С.	4.00	394 Джермак В.	14.40
316 Сикот В.	2.00	397 Цирк М.	7.20
321 Вітчик І.	6.60	399 Курчак В.	4.00
321 Пасичник А. З.	1.50	399 Долго І.	4.00
324 Пасичник І.	1.50	399 Курчак С.	6.00
324 Бурак В.	4.00	399 Мотушків М.	2.00
324 Спіданіч	5.20	399 Мотушків М.	2.65
327 Саганіт С.	2.00	406 Гурко І. Б.	2.00
327 Саганіт С.	8.40	417 Пибрицька О.	6.30
327 Козловський І.	5.70	422 Горюшко Г.	2.00

Сума проголошених чеків \$422.23

Раніше проголошених 74,264.38

РАЗОМ \$74,686.61

Господарський винахід Василя

Кловатого

Василь Кловатий зі своїм винаходом

Мешканець Чикаго Василь Кловатий, член 8-го відділу ООЧСУ, завжди цікавився технікою. У Чикаго він працював у фірмі „Зеніт“ та вів свою робітну справу радіоапаратів, телевізорів та електронічних апаратів.

100 миль від Чикаго, в містечку Ора, Індіана, він купив землю, де перевозить експериментальні досліди над використанням в найпростіший спосіб тепло-

вої енергії. В. Кловатий побудував вітряний генератор, помпи та ввів нову конструкцію огрівання, використовуючи соняшну енергію.

Його винаходами, присвяченими до господарських будівель, зацікавилися місцеві техніки та преса, яка помістила звіт про нього в його технічних осягів.

В. Кловатий — член 106-го Відділу УНСОюзу.

С. Голяш

ПАРТИЗАНИ КАМБОДЖІ вбили понад 40 в'єтнамських воїнів і поранили ще 65 під час останніх наскоків на позиції в'єтнамців. У минулу п'ятницю і суботу завзяті бої відбувалися в багатьох місцях окупованої в'єтнамськими військами Камбоджі.

УКРАЇНЬКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДИТИНУ.

Увага! Пасейк, Патерсон, Ратерфорд, Магва і околиця!

В суботу, 15-го жовтня 1983 р., о год. 6-й веч. в приміщенні Української Централі при 240 Говл Авеню, ПАСЕЙК, Н. Дж. відбудеться

ОРГАНІЗАЦІЙНІ НАРАДИ Окружного Комітету Відділу УНС ПАСЕЙСЬКОЇ ОКРУГИ

до участі в яких є запрошені і зобов'язані всі члени Окружної Управи, як рівнож всі Відділові урядовці і делегати 30-ої Конвенції спілкуючих Відділів:

42, 64, 134, 182 і 394

НА ПОРЯДКУ НАРАД:

1. Відкриття.
2. Перегляд-перевірка організаційної праці Окружних за останні місяці.
3. Обговорення осінньої кампанії і загальних союзних справ.
4. Схвалення організаційного плану праці на останні місяці цього року.
5. Внески, побажання, запити і закриття зборів.

У зборах візьме участь —

Степан Гавриш, головний організатор УНС

По нарадах відбудеться висвітлення фільму УНС:

„ЗА СТЕРНОМ ДОЛІ“

Запрошуємо всіх громадян околиці, не лише секретарів і урядовців, прибути на висвітлення фільму. Всі громадяни Пасейку і околиці повинні оглянути цей історичний фільм продукції СЛАВКА НОВИЦЬКОГО.

ВСТУП НА ФІЛЬМ ВІЛЬНИЙ!

За ОКРУЖНУ УПРАВУ:

Іван Хомко, голова Василь Марушак, секретар
Іван Бліха, касир Н. Михайлишин, голова К. Комісії

ОКРУЖНИЙ КОМІТЕТ ВІДДІЛІВ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ в Ньюарку, Н. Дж.

повідомляє, що

в неділю, 16-го жовтня 1983 р., о год. 2:30 по пол. в залі „Чорноморської Січі“ в Ньюарку, Н. Дж.

680 Сенфорд Авеню відбудеться

ОРГАНІЗАЦІЙНІ НАРАДИ

до участі в яких є запрошені і зобов'язані всі члени Окружної Управи, всі відділові урядовці та делегати на 30-ту Конвенцію наступних Відділів:

14, 27, 37, 43, 65, 76, 133, 142, 152, 172, 214, 219,

234, 306 322, 340, 371, 413, 459, 490.

НА ПОРЯДКУ НАРАД:

1. Відкриття
2. Перегляд-перевірка організаційної праці Окружних за останні місяці
3. Обговорення осінньої кампанії і загальних союзних справ
4. Схвалення організаційного плану праці на останні місяці цього року
5. Внески, побажання, запити і закриття зборів

У зборах візьмуть участь:

Володимир Сохан, головний секретар УНС
д-р Нестор Олесницький, гол. контролер УНС
Андрій Кейбіда, головний радник УНС

За УПРАВУ ОКРУГИ:

РОМАН ЛАПІЧАК, секретар
ВОЛОДИМИР БОЯРСЬКИЙ, касир
ЮЛІАН БАРАНЮК, голова
ВАСИЛЬ ГНАТІВ, голова К. Комісії

Владика Стефан...

(Закінчення зі стор. 1)

Першу промову виголосив співпарох українського католицького крайового собору Пресвятої Родини у Вашингтоні о. Йосиф Денишук, в якій він з'ясував значення цієї важливої події в житті української громади в Америці та в цілому світі. Відтак о. Денишук попросив Митрополита Стефана відправити чин благословення й освячення землі під будову Українського Національного Пам'ятника Мавзолея. Під час відправи співав парафіяльний хор собору Пресвятої Родини у Вашингтоні, під керівництвом проф. Миколи Кормелюка. Описав Владика Стефана, протоігумена українських отців Редемптористів о. Павло Малого, парох собору Пресвятої Родини о. Стефан Шавель і о. Й. Денишук, парох української католицької церкви Святої Тройці у Вашингтоні о. Тарас Лончина, колишній парох української православної церкви Святого Андрія Первозванного у Вашингтоні — Софія Кравець, яка пригадала про єдність всіх українців.

Були представлені: від Об'єднання Українців Вашингтону — Юлія Ломачка, від Союзу Українок Америки, Відділ у Вашингтоні, Ярослав Оришків, від Закарпаття — д-р Юліан Гутник та інші. Були прочитані привітання, які наслідки до того часу: від Митрополита Української Православної Церкви в ЗСА Мстислава (з огляду на недугу) та інші. Програму закрила Г. Андреа, яка від імені управи та працівників Українського Національного Цвинтаря-Пам'ятника подякувала Митрополитові Стефанові, всім отцям, представникам організації та гостям за участь у тих торжествах.

Після закриття присутні мали змогу познайомитися та поговорити з приятелями при перекладі, яку приготували члени парафії собору Пресвятої Родини під керівництвом Люсії Тимм та Марії Дубик. Ця подія знайшла широкі та прихильні відгуки в агломеративній пресі та по радіо.

Відбулася...

(Закінчення зі стор. 3)

ця — ведення літніх таборів дітей і молоді. Тут найбільше працювала Володимир Кавка, яка всебічно дбала про ці табори, борючись з перепонами. Вирішено цим разом обмежити вік дітей від 6—12 років життя, щоб легше було дбати про їх виховання. Не меншої ваги є світличка. Філадельфійська світличка при УЗХ має гарно розвинену педагогічну програму: діти забавляються, а при тому навчаються різноманітним, рисують, пісню і інших дитячих робіток. Мають свої прогулянки, вистави, дитячий театр, дитячу бібліотеку.

Крім організаційних справ, розглянуто і загальногромадські: участь у Меморіальній маніфестації, присвяченій 50-літтю головної катастрофи в Україні. Треба гідно і масово відзначити цю трагічну подію, підкреслити перед усім світом: охороняйте від злощини Москви, протестуйте проти неї, засуджуйте її нелюдську поведінку відносно людей і цілих народів!

Ще одні роковини зосередили увагу членства УЗХ, а саме: 70-ліття смерті Лесі Українки. Вирішено спільно з ОДВУ присвятити увагу цій великій людині — творцеві і борцеві.

Н. Паунович виголосила для членів УЗХ, ОДВУ і М-УН-у, що мав свою конференцію, свою доповідь про Лесю Українку як людину. Доповідь була основана головним на листуванні постановах, в якому вона виявила такі неочінені риси свого характеру — любов до родини, до всього дорогого їй.

СТУДІЙНА ГРУПА, ЯКА В БІЛЬШОСТІ складається з колишніх військових старшин, обвинуватила президента Рональда Регена, що він, виступаючи на генеральній асамблеї Об'єднаних Націй, заявив, що ядерну війну ніхто не може виграти і світ повинен стремитися до редукції атомової зброї, але в себе у Вашингтоні робить заходи, щоб отримати якнайбільше грошей на оборонні цілі і планує витратити 450 мільярдів доларів на ядерну зброю різного типу. Речники названої групи заявили, що інформації про озброєння вони взяли з публічних урядових інформацій і преси. Речники Уряду натомість кажуть, шкідливе для ЗСА становище студійної групи базоване на неправді, а інформації про витрати на оборонні цілі взяті з ліберальних видань, які систематично, від часу приходу до влади президента Рональда Регена і Республіканської партії, ведуть кампанію проти добробуту Америки.

Про мистецтво...

(Закінчення зі стор. 2)

сунково-кольоритним динамізмом драматизує зміст зображеної події, ніби провісник кінематографу, посилює емоційність враження на глядача.

Мистецький дорібок Надії Сомко колосальний і аж у трьох жанрах: малювання, скульптура та архітектура; це надзвичайно мужнє мистецтво і, судячи тільки по експонатах її творчості, нам було б трудно повірити, що творцем цього мистецького дорібку є жінка — українська жінка родом з Конотопу, Сумської області.

Вона апоптозує силу й перемогу — оце єдине, що гарантує повноцінне існування одиниці і спільноти. Вона візуально ставить перед очима цілого світу найсвітліші події з історії нашого народу, багатство його культури і його творчих можливостей. І коли наша громадськість свідомо вагає такої репрезентації нас на форумі інтернаціонального спілкування, альбому Надії Сомко повинні знайти в кожній культурній родині, як і теж стати предметом осяжних обдумувань наших добрих знайомих з-поміж української спільноти, бо мистецька мова цих альбомів зрозуміла для всіх, а послідовна двомовність їх літературної частини вже цілком усуває всякі можливі непорозуміння.

Якраз ця тематична пов'язаність мистецької творчості Надії Сомко з піонерським періодом американської історії з побутовими „дилогами“ Заходу мимохідно привертала увагу американського споживача до чисто української тематики і, нерідко, вик-

ликає оправдане здивування: „А чому про вас так мало чути?“

Це правда, але помаленьку й ми починаємо вчитися, як здобувати собі місце в цьому юрдовому Вавилоні. Ось у двохсотліття самостійності ЗСА українська громада Лос-Анджелес подарувала місту вище вже згадувану символічну картину з Джорджем Вашингтоном, яка сьогодні пишастя на стіні головної зали ратуші.

Завдяки широкому зв'язкам Богдана Маланяка — його ініціативі, енергійним заходам і праці в американських суспільних колах, українська громада південної Каліфорнії мала нагоду пригласити своїм осягам на екранах власних телевізорів 20-го червня ц. р. Про цю телевізійну програму звітують д-р Святополк Шумський в числі від 22-го липня 1983 року. В частині програми, яка торкалася українського мистецтва, Дарія Чайковська представила американському суспільству Надію Сомко та продемонструвала найхарактерніші експонати її творчості. У висліді цього пані Сомко дістала призначення від зашкваленої голлівудської еліти, а з Білого Дому Надія Сомко отримала подяку ось такого змісту: „Ви справили нам велику приємність, обдаровуючи нас своїми оригінальними працями. Ми збережемо їх для майбутньої Президентської колекції. Просимо прийняти нашу щиру подяку за Вашу уважність. З найкращими побажаннями, Ненсі і Рональд Реген“.

Вечір СВА в Милвокі

У приватному житті всі ми тішились, якщо нас відвідав мильний гість. Тішитись також і суспільні товариства, коли якусь його клітину відвідає хтось із Централі. 17-го вересня ц. р. наш 51 Відділ Союзу Українок Америки мав честь гостити в себе містолюбів Централі д-р Теодозію Савицьку. Вона приїхала до нас з далекого Нью-Йорку, щоб розповісти нам про теперішню працю СВА та показати прозирки з минулих років.

Вечір почався в 7.15 год. у парафіяльному домі при 808 В. Вашингтон вул. Залю заповнили члени 51-го Відділу та їх чоловіки. Розповідь д-р Т. Савицької була дуже цікава, як і прозирки, які наочно підтверджували її розповідь та утримували в нашій пам'яті все те, що діялось завдяки громадській праці членів СВА, починаючи від 1925 року, коли Чикаленко-Келлер, представниця вільних жінок-українок з Європи, присутня на вічу в Нью-Йорку, спонукала п'ять жіночих товариств у Нью-Йорку об'єднатися і заснувати СВА. Ми побачили різноманітні і дуже важливі та корисні діяльність жінок-патріоток, з яких усе багато відійшло від нас по вічну нагороду.

Деякі сценки з минулих років були подібні до найновіших тим, що вони робили. Маю на думці харитативну діяльність СВА, збірку одягу і грошей на допомогу українським політичним в'язням, поведінкам в Україні чи потребуючим українцям у Південній Америці.

Не менш важливими є контакти з видатними американськими жінками і визначними діячами культури з політичного світу, включно з президентами ЗСА — Ніксоном, Фордом і Картером та їхніми дружинами. В теперішньому часі голова СВА Іванна Рожанковська є членкою Екзекутиви Національної Ради Жінок Америки, і це підносить престиж СВА та полегшує контакти.

Другою милою гостею була пані Струтинська, голова Окружної Ради СВА в Чикаго. Вона допомогала д-р Савицькій у поясненні прозорок.

Обидві наші гості привезли зі собою свого роду виставку СВА. На одному столі були розкладені видання СВА, а на другому стояли таблички зі знінками наших в'язнів в імперії неволі, а окремим дітям-стипенді-

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСОюзу!

Микола Яремко

HELP WANTED

METAL SPINNERS

Experienced only for Long Island City manufacturer. All benefits. Must speak English. Call Irving — 786-3520

FUNERAL DIRECTORS

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Займається похоронами в БРОУКЛІН, БРОУКЛІН, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ. КОНТРОЛЬОВАНА ТЕМПЕРАТУРА

Peter Jarema